

**Velja v Ljubljani
in po pošti:**

celo leto . . . K 84—
pol leta . . . " 42—
četrt leta . . . " 21—
za mesec . . . " 7—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95—
za pol leta . . . " 50—
za četrt leta . . . " 26—
za mesec . . . " 9—

Jugoslavija

Ljubljana
Ljubljana knjižnica
Plačano do

Na pismene naročbe brez
pošiljate denarja se ne
moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.

se računajo po po-
stnem prostoru in si-
m visok ter 45 mm
rostor za enkrat
za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu števil. 19. Telefon
števil. 860. — Upravištvo je na Marijinem trgu
števil. 8. — Telefon števil. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znak. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Sokolski sabor v Novem Sadu.

Petrovaradin in Novi Sad.

Novi Sad, 27. junija 1919. (Izv. por.)

Na Vidov dan, jutri dne 28. t. m. prične tu zborovati sokolski sabor, da položi trdne, silne temelje jugoslovanske sokolske ideje, ki danes razvija svoje prapore nad velikimi petrovaradinskimi utrdami, odkoder je še neda no vel duh grozote in strahote. Na utrdah Fruške gore se vije jugoslovanski prapor, topovi pozdravljajo došlece, pozdravljajo regenta. Topovi nam naznanjajo zmago jugoslovanske misli, za katero je padlo in trpelo tolikanj žrtev in mučnikov po zatohlih, silnih, mračnih petrovaradinskih kazematah.

Novi Sad — prestolico Banata in kulturno središče vsemu srbskemu narodnemu življenju — loči temno rjava Donava od težke trdnjave Petrovaradin v Sremu. Lepi kraji. V daljavo se razteza zelena Fruška gora. Marsikateremu jugoslovanskemu borcu — Sokolu se vzbujajo težki spomini na nekdanj — sedaj! Sokoli korakajo mimo temnih, mrkih, težkih ječ, mimo petrovaradinskih kazemat. Množice naroda prihajajo: „Da, tu, tu so nas metali v okove suženjstva.“

V petrovaradinskih ječah so leta 1914—1915 zdihovali bratje, sestre, starci, moške in žene pod kruto vladavost avstrijskih generalov. Takrat so korakale drugačne množice po trdnjaviških cestah. Madžarski pandurji so gurali žene z dojenčki na prsih, suvajoč jih s kopiti in psvojač z ostudnimi psokami. Dalmija slika: Za trdnjavskimi okopi streljajo madžarski besni vojaki srbske mučnike — kot pse . . . Dolga je vrsta mučnikov! Ustrelje nedolžno učiteljico-sokolico! Vije roke, trga si lase, prosí, molí! Zaman! Smrt! Toda čez eno uro se izkaže . . . nje nedolžnost! Bila je zmotna! . . . Tedaj sta sremski Petrovaradin in banatski Novi Sad plakala in gledala tja proti Belgradu!

Leta 1915. marca in aprila. Zmagljane nemške čete se vaje dan in noč skozi trdnjavo. Črni obraz! . . .

Bojna nemška pesem odmeva po trdnjavi! . . . „Heil Dir, im Siegeskranz!“ . . . „Eine feste Burg ist unser Gott!“ . . . Lepo, melodijozno petje sremskih devojč je popolnoma utihnilo, narodova duša je ukovana v težke verige . . . Srbija poražena!

Trdnjavski topovi streljajo in naznanjajo vsako zmago . . . Madžarski pandurji plavajo v veselju in slavi.

In sedaj? Težka usoda! . . . Nemzis! . . .

Nad 1000 delegatov in zastopnikov sokolskih organizacij iz vseh delov Jugoslavije je došlo v Novi Sad, da na dvadnevni posvetovanjih izvedejo popolno ujedinenje na temelju načel bratstva in demokratizma, da izbrišejo vse razlike in nasprotstva posameznih plemen in da prično z vztrajnim delom za preporod narodov v smislu žive sokolske ideje.

Sokolski sabor bo trajal tri dni od 28. do 30. t. m. Priredi se impozantna javna telovadba. Čehoslovaki so odposlali številno zastopstvo. Slavosli so se danes pričele s svečano sejo in javno telovadbo.

Sprejemne svečanosti.

Prihod sokolskih društev in gostov.

Novi Sad, to žarišče Srbstva, se je danes odelo v praznično obleko. Kolodvor in vse mesto sta okrašena s hrvatskimi, srbskimi, slovenskimi in državnimi zastavami. Okna in balkoni so okičeni s prepogami z narodnimi motivi. Na „Trgu 25. novembra“ se dvigajo trije velikanski stebri, ozaljšani z narodnimi prapori in zelenjem. Na ulicah so slavoloki z napisi: „Dobro nam došli!“, „Zdravo Sokolovi!“

Že včeraj je došlo mnogo naroda iz Srema, Banata, Bačke in Baranje. Z včerajšnjim vlakom so dospeli Sokoli in Sokolice in mnogoštevilno občinstvo iz Belgrada. Z istim vlakom so se pričeli narodni poslanci dr.

Pavel Pestotnik, dr. Vinko Puc in Kejžar, ter udeležniki iz Zemuna in okolice. Na vsaki postaji so se vkrcali novi gostje.

Sprejem sokolskih delegacij.

Danes popoldne ob 17. je pripeljal poseben vlak sokolske delegate iz Hrvatske, Slavonije, Bosne in Dalmacije. Na železniški postaji je mnogobrojno občinstvo pričakovalo Sokole. Dospeli so dr. Popović, starešina fruškogorske župe in mestni načelnik profesor Živojinović in ugledni člani belgrajske ruske kolonije pod vodstvom grofa Bobrinskoga. Na peronu so stali novosadski in petrovaradinski Sokoli in novosadska omladina. V zraku so krožili okrašeni aeroplani. Ko je došel vlak so zaorili klici: „Živio!“ ki niso ponehali, dokler se niso izkrcali vsi gostje. Na to se je pričelo pristočno pozdravljanje in predstavljanje ob plapolanju zastav in mahanju s čepicami. Z istim vlakom je došla tudi godba kraljeve garde iz Beograda, vlak je imel 28 vagonov.

Spreved po mestu.

Nato se je jela pomikati množica v mesto. Na čelu so jezdili kmetje iz Bačke v narodnih nošah s srbskimi, hrvatskimi in slovenskimi zastavami. Za njimi je korakala godba kraljeve garde, potem hrvatski Sokoli in Sokolice, slovenski Sokoli in Sokolice, hrvatska sokolska fanfara, delegatje Hrvatskosokolske zveze in srbska sokolska fanfara, društva iz Srbije in iz mnogo osvobodjenih krajev. Množica je stala v špalirju od kolodvora do „Trga 25. novembra“ in burno pozdravljala Sokole. Potem so Sokoli odkorakali na пристanišče, da pričakajo zastopnika regenta, vojvodo Mišića, in zastopnika vlade. Ob 1930 je priplul monitor „Aleksander“ z državno zastavo in pripeljal vojvodo Mišića, ministra Davidovića in dr. Krulja, poslanika čehoslovake republike Kalino s spremstvom, narodne poslance Biankinja, Spiničiča in druge. Pozdravili so jih dr. Popović, Živojinović in Nežić. Nato se je vojvoda četveroprežno odpeljal k

dr. Gedeonu Djundjerskemu. Sokoli so odšli v stanovanja. Ob 2030 se je v hotelu „Srbski kralj“ začel komeres v svrhu medsebojnega spoznavanja (Ldu)

Koroški grehi.

Glavni greh je bila pijača. Koroški kmet je zmeren in večinoma pije mošt, kak utis pa je dobil, videč krokačo gospodo, ki žganja ni pila iz „štamperlov“, tudi ne iz kozarcev, temveč kar iz steklenice in sicer sredi noči, ko so bili že vsega siti in polni. Tem načinom se države ne vstanavljajo! — Drugi greh je bila prevetelica zaupljivosti. Na Koroškem je ljudstvo popolnoma zbegano. V novembru so se vsi več ali manj za Jugoslavijo zavzeli, dokler jih ni komisarijat na cedilu pustil; šele potem so jele Slinice in Klagenfurtarica delati propagando, in ko so Lavričeve vojske razgnali, so se lotili domačih Slovencev. Zbegano ljudstvo sedaj ni vedelo, kam naj se obrne: v Borovljah so imeli spočetka jugoslovansko mišl, potem so prevladali nemškutarji: za temi je prišel Lavrič, katerega so pregnali nemški kmetje iz Zgor. Zile. Od tistega časa do aprila so Jugoslovani polagoma napredovali do poloma začetkom maja. Temu je sledilo nemško nasilstvo in sedaj so Borovlje zopet naše. Kako naj se pri tem ljudstvo vede? In vsak, se je le nad ljudstvom znašal; ljudstvo so zapirali, ljudstvo so požigali, ljudstvo so kradi, ljudstvo so internirali. In kakor Borovljcem, se je godilo po vsem slov. Korotanu!

Velika napaka je bila nepotrebna popustljivost Celovcu; ke-dar je celovskim gospodom slaba predla, so se pričeli pogajati. Pogajanja so se vietela kakor morska kača, medtem so si Nemci oddahnili in se okrepli, naš vojak je pa na Ljubljano čakal in zdehal. Dokler bo imela tista peščica celovških Angererjev, Lemischer, Wuttejev, Schumičev in podobnih ljudij vladu v rokah, na Koroškem ne bo miru, ker ti ljudje lažejo in nas obrekujejo, da se kar kadi, četudi je ljudstvo v splošnem

LADIMIR LEVSTIK.

118 nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

Najgloblji izrezki, najvabljejši pogledi, najne-dvoumnejše nastavljanje mečic in golih lehti ga ni moglo pripraviti, da bi postal »tak«, kakor sta špekulirali Smučiklasovi dami; vsa v skrbeh za hčer blagor, se je štela gospa Antoinetta nazadnje opravičeno, da ga preizkusi s svojim že tolikanj zmago-vitim orožjem, ali je res nedostopen za vse. Enkrat, ko so se ga nadejali zvečer, je modro uredila tako, da ni bilo doma niti Smučiklasa niti žive duše ob določen uri; grof je našel vrata priprta in stopil v temno predsobo, kamor je zdajci planila gospa Antoinetta v napol zapeti domači halji ter se vrgla z glasnim vzklikom: »Papaček, moj zlati papaček, kako dolgo te ni domov!« na prišelceve prsi, zaspaje ga s ploho izzivalno strastnih poljubov. Toda ledeni človek ni podlegel priliki, marveč se je dal takoj spoznati; in ko sta se spravila v salon ter prižgala luč, je izgledal tako pozablivo in brbljal tako vztrajno o drugih rečeh, da zvesta žena še z opravičbami ni mogla nadaljevati započetege dela.

»Izbira!« ga je obsodila v svojem optimizmu. Ne more se odločiti; a moj neuspeh kaže, da ima z Nino resne namene. Boji se kompromitirati z materjo — to prica, da mu je hči pri srcu.

S tem upom se je utolažila in zrla zmagosvestno v prihodnost. Smučiklas je hujskal in priganjal, Nina,

ki se je bila ob tem večnem lovu resno zaljubila v grofa, mu je izkazovala čimdalje več naklonjenosti ter ga obdajala z vedno nevarnejšimi zankami, češ, enkrat se ujame tudi najzvitější volk; po njenem ni bilo niti potreba, da bi obvisel za zmerom . . . Ljubosumnost jo je storila skoraj nerazdružljivo tovarišico Dore Grabunčeve, ki je gledala njeno hlastanje s skrivnostnim pokojem v svojih hladnih očeh. Včasih je Nina omenjala, kar so ji nosili na ušesa: »Že spet sem slišala, da hodi ponoči okrog vaše hiše?« In ostro je prežala na vsako črtico v prijateljičinem obrazu.

Vsem takim zavratnim vprašanjem je odgovarjal Dorin brezstrastni smeh, kakor trkljanje brušenih kozarcev.

»Kaj pravi!« je vzklikala z ironičnim začudenjem. »On — ponoči okrog naše hiše? To bi bilo vendar preveč sentimentalnosti, zlasti zame, ki sem zakleta sovražnica romantike in luninega svita. Dosti bolj bi mi imponiralo, ako bi prihajal podnevi, da bi ga vse mesto videlo: če bi bilo res, bi morda ne govorili . . . Sama si prica, kako malo ga izpodbujam; ali ga naj še tepem v družbi, da bo mir besedi?«

Nina je bila uverjena, da Grabunčeva edinka ne govori čiste resnice; tolikšna brezčutnost do grofa ji ni šla v glavo, in razen tega je vedela po svoji lastni ženski naturi, da »ne« v ljubavnih rečeh neštetokrat pomeni »da«. Vendar pa je morala reči, da se Dora vsaj vprico drugih ne vede z grofom nikoli drugače kakor s povprečnim prijateljem, ki

ga je vsak hip pripravljena izgubiti.

Prilike za takšna opazovanja je bilo dovolj. Ob vnetem pospeševanju in previdni odsotnosti roditeljev je vlačila »zlata mladina« grofa na vsakovrstne izlete; vsak dan so peketale v okolico kočije, nato-vorjene z gospodičnami in gizdalini, avtomobili so drevili na sever in jug, da ne omenimo gorskih partij, katere je priporočala zlasti gospa Annetta radi »rahlega hčerinega zdravja«. Tudi jahanje je bilo v veliki modi; Nina, Egon in drugi so se učili, dočim je Dora že znala nekoliko; gruč predmestnih paglavcev so se v strahu razspale pred kavalkadami, ki so ogrožala vso okolico s svojim kalopom ter jo zametale v oblaki prahu. Zares, nikoli še ni bilo življenje v našem mestu tako gospodsko kakor tisti čas; več aristokratstva ne bi bil našel visoki tujec niti v Parizu. Sam Egon Smučiklas se je bil posvetil vlogi njegovega pribočnika, in veselje ga je bilo gledati; kako se je sukal okoli njega ter stregel vsak žarek naklonjenosti na svojo ničemurno osebo. On je aranžiral izlete, predlagal kraje in izbiral družbo, zmerom beše nad tajnimi interesi Butter-topfovega potomstva. Siromaki, delavci, mali urad-niški in drugi zavidni ljudje so vedeli nešteto koč-ljivih zgodb, ki so se baje pripetile po gozdih kot-kiških, kmetskih krčmah, gorenjskih vilah in pla-ninskih travnikih med ženskimi udeležnicami teh ekspedicij in ciljem njihovega hrepenenja; tudi spremstvo uglednih mladeničev je bilo primerno za-pletano v škandalne povesti. (Dalje.)

za Jugoslavijo, samo to si želi, naj se mu oskrbi prehrana in naj se Nemcem pustijo nemške šole, cerkev in trgovina, da bodo mogli živeti. In ker proti temu ne more biti ugovora, tudi nasprotstva ne bo. Razne Schumije pa je treba tako uničiti kakor stenice; najprej jo pohodiš, potem pa še podgrneš — sicer ne bo pred njimi miru!

Dalje treba pomisliti, da je gospodarska meja bolj važna od jezikovne, zato so ob novem letu nemški Ziljani pred Področico prihrumeli, ker so jim pri Šmohorju naši vojaki dolno zaprli, zato so Celovčani v maju tako ropali po slovenskem Korotanu, ker je Velikovec celovška žitnica. Pustite na Koroškem Nemcem, kar je njihovega in bodite z njimi boljši, kakor so bili oni z nami, pa se jih ne bo treba bati, ker jih bo želodec na nas privezal.

Begunci — osvoboditelji.

Poveljstvo 1. bataljona kr. tržaškega pp. je prejelo sledeče pismo: Nepričakovana vest, da je padel na Koroškem moj soprog Rudolf Trtnik, narednik pri kr. tržaškem pp., me je strahovito pretresla. K neizmerni žalosti vsled izgube ljubljene moža pa je prišla skrb za lastno in materino bodočnost. Kajti kot ubogi goriški begunci sva bili brez vsakih gmotnih sredstev. V tej skrajni sili so mi bili na pomoč gg. častniki, in moštvo kr. tržaškega pp. z zneskom 1135 kron. In danes zopet, polna globeke hvaležnosti, potrjujem sprejem zneska 1270 kron, ki sem ga dne 17. junija 1919 sprejela po poštni nakaznici od gg. častnikov, podčastnikov in moštva 1. bataljona kr. tržaškega pp.

Vsem blagim dobrotnikom kličem: Tisočero Bogu plati! In kakor mi je v moji nesreči največja tolažba misel da, sem izgubila svojega moža v boju za osvoboditev mile jugoslovanske domovine, tako je tudi moja najiskrenejša želja, da bi slavnemu tržaškemu pp. bilo kmalu usojeno, na čelu zmagovitih jugoslovanskih čet, osvoboditi mojo ožjo domovino, solčno Goriško, tujega jarma.

Petrovče, 17. junija 1919.

Marija Trtnik, vdova.

Tako piše dobesedno priprosta slovenska žena, tam doli iz juga, našega nesrečnega juga. V balkanski vojni smo občudovali srbsko ženo radi njene močnatosti in hrabrosti pri takih bridkih izgubah. Evo vam danes slovensko ženo, vredno da se imenuje sestra onih junakinj! Kake globoke, krasne misli so izražene v teh priprostih vrsticah! Polne boli, pa obenem ponosa in nade. — Junakinja pozablja skoraj na svojo lastno nesrečo. Ona vidi, da tudi mi vsi objokujemo izgubo, težko izgubo. In z nami skupaj si želi in veruje, da bo ta izguba samo začasna. Bratje, tam doli na jugu mi najdete uteho za mojo bol! Da, i mi si jo najdemo za našo!

Še zahvalo bomo dolžni Italijanom! Kajti oni že vzgajajo rod, ki bo skrbno

čuval majko Jugoslavijo, katera mu bo dala sinove, ki bodo poihitili tja doli na jug v svetem srd. Čuva ta rod svojo majko in čuva jo bo zvesto. Ker le od nje more pričakovati rešitve izpod tujega jarma. Brez lastnega krova je ta rod, brez doma — ali ne brez domovine! Prihitej je v okrilje svoje majke, kjer čaka, da si opomore in zbere sile. Če mu propade majka, je tudi sam izgubljen. Tega se zaveda, kajti naravna lega, mesta in morje so mu dodelili jasne misli in široko duševno obzorje. Zato pa čuva zvesto. Ni v njegovi sredi „Slovenec“, ki bi danes zahtevali v Belgradu demobilizacijo, jutri pa protestirali proti slovenskim napisom v Mariboru. Ne! Ta zdravi narod ve, da se danes odločuje ali bo majka živela ali ne.

Osvobojen je Korotan. Oživali so časopisi. Naše čete so dobile zaslužen pohvalo. Belgrad, Zagreb, Ljubljana, Maribor, Celje oglasili so se s priznanji. Samo Trst in Gorica ne moreta govoriti. Ne moreta pozdravljati svojcev. In tako so ostali ti skoraj pozabljeni.

Pa tudi oni so bili poleg. Ta rod, ki trepeče radi usode svoje majke, ki jih bo še enkrat vodila zopet na rodno grudo, ta rod se je zbral v 1. bataljonu kr. trž. pp. Tvoril je pri našem pohodu v Korotan krajno desno krilo, in prodiral po gorah iz Sobote na Štajerskem, čez koroško mejo. Od tam pa, skupaj s 13. četo kr. mariborskega pp. po obmejnem gorovju nad Labudsko dolino do Grmade (1448 m) (Brandel). Tri dni na teh gorskih grebenih brez kapljice vode, v vročini po dnevu, in mrazu ponoči. Kdor si je hotel utesiti žejo, si je razstopil v ustih sneg, ki leži po gorah.

Nato je sledil juriš na Št. Jurij, pri katerem so sodelovali tudi naši bratje Hrvati, slavnege kr. karlovačkega polka. S tem je bila zmaga našega Labudskega odreda zagotovljena, in Nemci so prosili za premirje. Prvo vprašanje nemškega vojaškega zastopnika za premirje je bilo, kdo je prodiral po gorovju. Čudil se je temu bliskovitemu prodiranju in predobro poznal njegove posledice.

Takoj prvi dan pohoda pa je padel junaške smrti naš vrli Trtnik, narednik pri 3. četi kr. trž. pp. In izvršelo je v polku. Vsi so objokovali bridko izgubo brata. Vsak poedinec je priskočil na pomoč sestri vdovi. Kajti vsi so ena družina, enih misli in teženj. Vedeli so, da je sedaj enega junaka manj za osveto tam doli... In delili so svojo bol s sestro vdovo.

Ti pa, Italija, vedi, da si prevzela vlogo Turkainšvaba. Tivzgajaj nove Srbe, iste krvi čeprav se bojiš to sama sebi priznati.

In ti majka Primorska, znaj, da čuva tudi tebe ta begunski rod, poln živega srda in boli. Računaj z njim in skrbi za njega! Tudi tebi bodo begunci — osvoboditelji! A. D. J.

Milan Skrbinec:

Slovensko gledališče v Trstu v sezoni 1918/19.

Zavedajoč se, kakšne velike važnosti je obstoj in prospeh tržaškega slovenskega gledališča za našo stvar, mi lansko leto ni bilo težko se odločiti, da prevzamem tam ponujeno mi ravnateljstvo. Vedel sem že vnaprej, kakšna bo dramska sezona na ljubljanskem gledališču in bil bi greh izrabljati tu čas na škodo tržaškega gledališča, ki je bilo posebno po italijanski okupaciji takorekoč edino zbirališče tržaškega Slovenstva, tempel, kjer sta dobivali narodna zavest in ljubezen do materinega jezika od večera do večera nove hrane, tako da sta zaplapolali v visokih neugasljivih plameh.

Tržaško „Dramatično društvo“ mi je pustilo v artističnem vodstvu dovolj prostosti, da sem mogel voditi sezono slovenskega gledališča po onih principih, ki so edino pravi.

Dosegel sem v splošnem, kar sem hotel: slovensko gledališče bodi pred-

vsem res slovensko in kulturn zavod, ki ne izhaja le v estetični, temveč tudi v etični omeri! Da sem po možnosti uresničil ta svoj program, dokazuje statistika, ki pravi, da je bilo od 97 predstav 49, torej nad polovico slovenskih, in od teh 84 odstotkov slovenskih, in da je med 31 sezonskimi novitetami bilo 17 dram, 4 komedije in 4 narodne igre in samo po 2 veseligrigi, groteski in burki. Značilno je tudi, da so dosegle nekatere drame po pet predstav, da Cankarjev „Kralj na Betajnovi“ se je vprizoril celo šestkrat, da se je vsaka drama vprizorila najmanj trikrat in da sta edini burki, ki sta pa zašle tudi le v sili repertoarne začasne suše na tržaški oder, se odigrali ena le s težavo trikrat in drugo celo samo dvakrat. Čisto posebno stališče pa zavzemajo seveda narodne igre, ki so bile obiskane največ od okoličanov in so se ponovile po štiri do sedemkrat. Toda tudi od teh je imela posebno privlačnost le ena, ki se bliža še najbolj resni drami in je čisto brez vsake operetne primesi in nima tudi nikakršnih pretepnih scen. Najbolj razve-

Narodno predstavništvo.

Razkritja o družbi špekulantov.

Belgrad, 27. junija. V včerajšnji seji Narodnega predstavništva je prišlo do senzacionalnih razkritij o velikih nepravilnostih glede prehane v Subotici, kjer se je organizirala družba špekulantov, ki je nakupovala živino. O tem naslednje poročilo:

Poslanec Stojan Ribarac interpelira ministra za prehrano o tem, kaj se je dogovorilo glede izmene blaga med ministrstvom za trgovino in čehoslovaško republiko. Pripominja, da se je zateklo ministrstvo za promet sporazumelo s čehoslovaškimi delegati o dobavi premoga za izmeno mesa in masti. Ta sporazum je imel za posledice mnoge nepravilnosti. Belgrajska klavniška družba je poslala ministrstvu v tej zadevi ponudbo, da bo dobavljala meso iz subotičke klavnice ter je zahtevala, naj se ji olajša dobava mesa v Vojvodini. Pri vsej tej zadevi se je delalo kakor, da bi obstojala belgrajska klavniška družba, akoravno faktično ne obstoji. To je bila popolnoma nova družba, ki se je šele osnovala in katere uprava ni bila v Belgradu. Kljub temu je ta družba poslovala in uvažala meso in mast v Čehoslovaško pod naslovom, da dela za našo državo, ki bo od Čehoslovaške dobila premog in sladkorja, a dobili nismo ničesar. Ni nam jasno, ali je bil ves dogovor sklenjen samo navidezno, da se varujejo koristi nove klavnične družbe. Tukaj so se zapostavili državni interesi in ker ta družba ni bila protokolirana, je jasno, da je bila samo družba špekulantov.

Ministrski podpredsednik dr. Korošec odgovarja, da je bil ta dogovor sklenjen 7. januarja in da je ta dogovor sklenil bivši minister za prehrano Jovanović s pooblaščenec čehoslovaške republike. Ministrstvo za prehrano ni dobilo niti kredita za sladkor, niti skladišč od uprave monopolov. Od premoga je došlo v Zagreb 300 vagonov, a ta premog je zaplenilo železniško ravnateljstvo. 48 vagonov je došlo v Subotico, a kje so ostali vagoni, se ne ve. Zdi se, da so bili zaplenjeni v Nemški Avstriji. A Čehoslovaki so dolžni, da nam pošljejo še 3000 vagonov premoga, ki pa jih ne morejo odposlati, ker nimajo železniških vozov. Naše obveznosti je izvršila subotička klavnična družba, ki je izrekla, da dela v sporazumu z belgrajsko klavnično družbo.

Poslanec dr. Škorić, (nacionalen) pravi, da se vidi iz Ribarčeve interpelacije, da je naša družba bolna. Lastnika subotičke klavnice sta Hartman in Kohn, madžarska tvrdka, neprijateljica naše države. V to družbo je tudi vstopil dr. Voja Marinković. Prej ko je naša vojska došla v Subotico, je ta tvrdka tiho tapila svinje in jajca v Madžarsko. Zato je nepravilno, da se je izdalo dovoljenje takim ljudem. V njenih knjigah se nahajajo postavke po 10.000 do 20.000 kron

pod naslovom „Dano odvetnikom“. Dejstvo je nadalje, da stanuje v hiši tega Hartmanna naš general Milojević. Za vse to navaja dokumente preiskave in navaja, koliko je družba zaslužila in vprašuje koliko so zaslužili oni, ki so hoteli tem gospodom omogočiti osnivanje družbe za kopičenje kapitala. V to družbo je vstopil kot član tudi župan Matijević, ki sodeluje na ta način, da odvzema ljudstvu svinje in jih daje klavnici Hartmanna in Kohna.

Poslanec dr. Marinković pravi, da so netočna izvajanja predgovornik Belgrajske klavnice obsoja in je član uprave. Razlaga, kako je došlo do tega, da je belgrajska klavnična družba prepustila dobavo mesa klavnični družbi v Subotici. (Ldu)

Mirovna konferenca.

Mir z Nemčijo. Pariz, 25. jun. Na slovesen način podpisujejo zavezniki in z njimi zvezane države mir z Nemčijo. Vse priprave k svečanostim so izvedene. Mir podpisujejo v zrcalni dvorani versajskega gradu. Ta dvorana blišči v samih velikanskih zrcalih. Mirovno pogodbo, vezano v trdno usnje, bodo podpisovali na pozlačenih, bronastih mizi Ludovika XV. Prvi podpisuje Clemenceau z zlatic peresom, katero mu je podarilo pariško ženstvo v znak hvaležnosti kot osvoboditelju domovine. Glasom poročil pariških listov bo pogodba podpisana v soboto ob 15. V imenu Italije podpisujejo Sonino, Imperiali in Crespi.

Mirovna pogodba z Nemško Avstrijo. Lyon, 27. junija. (Brezlično) Glasom „Tempsa“ ne bo vsled ceremonije podpisana nastopil v poslovanju mirovne konference noben predsednik, dasiravno bo predsednik Wilson zapustil Pariz še isti večer in se bo Lloyd George povrnil v nedeljo v London. Lloyd Georgeja bo za njegove odsotnosti zastopal Balfour, angleški državni tajnik za zunanje posle, dočim bo ameriški državni tajnik Lansing nadomeščal predse. Wilsona. Pričakovati je, da bo v ponedeljek konferenca vzela v pretres mirovno pogodbo z Nemško Avstrijo, istočasno se pripravljata tudi mirovni pogobi z Bolgarijo in s Turčijo. (Ldu)

Vsebinska pogodbe z Nemško Avstrijo. „Secolo“ poroča iz Pariza, da ni ententni svet ugodno sprejel avstrijske protinote. Po Lansingovi izjavi se na pogodbinih temeljih ne bo ničesar izpremenilo. (Ldu)

Dr. Rennerjeva nota. St. Germain, 27. jun. (Brezlično) Državni kancelar Nemške Avstrije, dr. Renner, je poslal mirovni konferenci novo noto, kjer pravi, da mora nemško-avstrijska delegacija, preda pojasni svoje stališče glede gospodarskih in finančnih klavzul mirovne pogodbe, opozoriti mirovno konferenco na vprašanje, kaj je z likvidacijo imovine, ki se nahajajo na ozemlju novo-

seljiv pojav pretekle sezone pa je gotovo dejstvo, da sem mogel uresničiti svojo idejo cikla izvirnih slovenskih del, ki je dosegel 17 predstav. V tem ciklu so se vprizorila predvsem vsa Cankarjeva dramatična dela, izvzemši „Jakoba Rude“, ki bi se bil, če bi bil čas dopustil, tudi vprizoril. Ni mogoče reči, katero teh Cankarjevih del je imelo največ uspeha, kajti vsa so se igrala zelo dobro in vsako bi se bilo moglo ponoviti še po več ko trikrat, če bi bil čas dopuščal. Značilno je, da so okoličani naravnost zahtevali še enkratno ponovitev — „Lepe Vede“. Vprizorila so se Cankarjeva dela zapovrstjo sledeče: „Lepa Vida“, „Za narodov blagor“, „Pohujšanje v dolini šenflirjanski“, „Hlapci“. Zaključil je ciklus „Kralj na Betajnovi“, ki se je kot zadnja predstava vprizoril šestič in to v prid Cankarjevega spomenika, prvič pa dne 11. januarja t. l., ko je tržaško gledališče proslavilo pred mesecem dni umrlega našega in obenem jugoslovanskega največjega pisatelja. Pričenši s tem večerom sem mogel z gotovostjo mi-

sliti na uresničenje imenovanega cikla, kajti spoznal sem ob tej priliki neizsluteno veliko ljubezen tržaškega občinstva do izvirnih slovenskih del. Ta večer, ki ga je otvorilo karkoli predavanje Marije Kmetove o umrlem pisatelju, je bil pač najlepši v sezoni. Gledališče je bilo napolnjeno do zadnjega kotiča, razpoloženje v občinstvu in igralnem ansamblu resno in svečano in odobravanje prožeto od ljubezni do vsega našega in od ponosa na to, kar je naše. „Hlapci“, ki si jih je izbral igralski ansambl za svojo drugo benečično predstav, so stopili v Trstu prvič na slovenski oder. Vspeh je bil nepričakovan. Da so se ta izvirna slovenska dela mogla kolikor mogoče dobro vprizoriti sem pri njih nastavljanju uveljavil tudi princip, da režiser ne igra v stvari, ki jo režira najboljšo nobene vloge, ali vsaj venke ne. In tako sem, dasi sem že leta in leta živel z Jermanom, Šuko in Urvo, se z bolestjo, a v prid celoti vendar zopet rad ločil od njih.

nastal h držav in ki je last podanikov nemškoavstrijske države. (Ldu)

Romuni ne priznavajo miru v sedanji obliki. S binj, 27. jun. (ČTU) Erdeljski minister Štefan Popp je izjavil uredniku „Universala“, da člani erdeljskega sveta ne pripoznavajo miru v današnji obliki, ker je romunski narodni svet kategorično prevzel mandat, zediniti vse romunsko ozemlje Ogrske z veliko Rumunijo. Neodvisno romunsko časopisje trdi, da mora mir podpisati samo narodna vlada. Tukajšnji krogi upajo, da bo kmalu vpostavljen neposredna zveza med Prago in Bukarešto. (Ldu)

Politični pregled

p Samostojna Kmetijska stranka. „Zakaj se je ustanovila nova Kmetijska jugoslovanska stranka? In kdo je bil povod do te kršitve discipline?“ Taka in podobna vprašanja vstajajo treznemu politiku, ako čita vsakdanje napade na to popolnoma strokovno politično stranko. Sumničanje, da je del demokratske stranke, da so le nezadovoljneži Ljudske stranke ali celo Šusterskičanci, ne drži. Tukaj javno pribijemo, da nimamo z nobeno teh strank nič skupnega in ravno zapostavljanje kmečkega stanu in naših interesov od strani „Ljudske“ kot „Demokratske“ stranke je rodilo gnev do obeh in nas napotilo k samopomoči. Nova stranka si je storila kot prvo in edino nalogo po stanovskem principu organizirati ves slovenski kmečki življenjski, tako kmeta in kmečkega delavca, za katerega dobrobit in uveljavljanje v vseh postavovalnih zastopih se hoče boriti z vsemi dopustnimi sredstvi. Stranka je upostavila parobole kmetovalec in ne doktor, profesor duhovnik in drugi zamorejo kmetu pomagati, ker le on edino sam pozna potrebe in koristi svojega stanu. To v pojasnilu raznih sumničenj. —

p Portugalska priznala Čehoslovaško. Pariški poslanik portugalske republike je s pismom, datiranim z dne 21. t. m. obvestil pariško legacijo čehoslovaške republike, da je portugalska vlada priznala Čehoslovaško kot neodvisno in suvereno državo. (Ldu.)

p Priznanje naše države. Doselej so priznale kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev vse države, razen Romunije in Italije.

p Nemci zažigajo francoske zastave. Berlin, 25. junija. (Pos. por.) Dne 23. t. m. zjutraj je vstopil neki oficir z 10 možmi v arzenalski muzej, zahteval vse v letih 1870 in 1914 zaplenjene francoske zastave in jih potem odnesel pred spomenik Friderika Velikega, kjer so jih svečano in med petjem sežgali. Množica je prepevala „Deutschland über alles!“ Zastave so bile že zavite in namenjene v Pariz, ker Francozi zahtevajo v mirovni pogodbi izročitev vseh njih zastav in trofej. Dogodek je v Parizu vzbudil ogorčenje.

p Vlada kriza. „Epoha“ poroča: Ko je ministrski predsednik Protič nedavno sprejel deputacijo velikih in majhnih posestnikov, je izjavil, da se ne strinja s stališčem ministra za agrarno reformo, dr. Poljaka. To nesoglasje glede principijelnega stališča obeh ministrov bo predmet diskusiji v ministrskem svetu. (Ldu)

p Obsodba Kramarjevega napadalca. Praga, 27. junija. (ČTU) V procesu proti napadalcem na ministrskega predsednika Kramarja je bil Alojz Štasny obsojen na osem in Vladimir Gregor na štiri leta težke ječe. Zagovornika sta prijavila ničnostno pritožbo. (Ldu)

p Dunajski komunisti. Dunaj, 27. junija. (ČTU) Komunisti sklicujejo za ponedeljek zborovanje, da bi bodoči kongres deželnih svetov pozvali, naj proglasi republiko svetov. (Ldu)

p Gibanje za generalno stavko v Nemčiji. Berlin, 27. junija (ČTU) Vlada nastopa zoper agitatorje za generalno stavko z vso strogostjo. Po včerajšnji naredbi Noskeja, ki prepo-veduje vsak poziv za stavko, so are-

tirali mnogo revolucionarjev v driteljev in agitatorjev. (Ldu)

p Grška in Amerika. Iz Pariza javljajo: Časopisi objavljajo, da sta Amerika in Grška podpisali d.fenzivno zvezo. Pogodba predvideva celo vrsto važnih določb in je sklenjena za 10 let. (Ldu)

Pokrajinske vesti

kr I. Razstava cvetic na Bledu je nadvse mikavna, podučna in vspehujujoča lepa slika cvetja in rastlinstva negovanega v našem gorenjskem kraju. Otvori se jutri na Petrov dan. V glavni sezoni pevski in godbeni koncerti. Direktni vlaki in Zagreba ob sobotah izposlovani, takisto avtozveza iz Lesc. Obilen poset zaslužio trdaljubive in iznajdljive blejske kra-

kr Županstvo Zagorje ob Savi izreka Glasbenemu društvu v Zagorju iskreno zahvalo za 400 04 K, katero je darovalo zgornji znesek za reveže, kot čisti donesek igre „Moč uniforme“, uprizorjene 4. majnika t. l. Naj bi vrlo drušvo kmalu zopet priredilo kako predstavlo.

kr Draga „Jugoslavija“ V eni zadnjih števk se čita, da ni nikjer v Jugoslaviji več nemških poštinih pečatov. Da to ni istina — dokaz pečat „Neuhaus b. Cilli“ z dne 23. 6. 19. Dobrožani! Ali vas ni sram! Poučite vendar enkrat g. poštarja, da smo v Jugoslaviji in ne pri Lačenbergarjih. Če ne zmore pošta novega pečata, pa priredite zbirko in darujte v ta namen tistih borih par grošev, da vam ne bo treba povedati oči pred svetom kot Neuhausburgerji. Zdravite se! K.

kr Celje. Po neprestanih, močnih nalivih je izstopila Savinja in njeni pritoki, iz svojih strug ter poplavlili široke plasti celjske okolice. Na polju in travnikih je precejšnja in občutljiva škoda. Brv, ki veže mesto z mestnim vrtom je odtrgalo v sredini. Že dolgo let je pričakovalo prebivalstvo, da bi se bilo brv popravilo, vendar se je odlašalo do danes in gugajoča se brv je podlegla naraščajočim valovom. Upamo, da se pobrigajo pristojne oblasti, za boljše in trdnjše brv.

kr Celje. Pismeno pohvalo in po 50 kron nagrade so dobili od deželne vlade: Šonc Joahin, policijski nadzornik, nadredarji Štokelj Alojz, Pegan Ivan in Penko Ivan, vsi v službi pri tukajšnjem redarstvenem uradu, ker so meseca svečana aretirali v Celju 16 letnega Lubeja, ki je ukradel v Ljubljani 100.000 kron.

kr Spomini iz polpretekle dobe. Bilo je enkrat v dobi v velikih protestnih in bojkotnih shodov proti nemškemu nasilju v Celju in v Ptuj, zgodilo se je neke v narodnem trgu na Slovenskem Štajerskem. Shodi so se vršili v znamenju politične narodne sloge proti skupnemu tlačitelju. Prišel sem na zborovanje od daleč, voznja po železnici ni bila draga in tedaj je še mlad idealizem lahko prišel do dela in do besede. In zgodilo se je, da kraj zborovanja še ni bil določen, v šole se takrat še ni smelo, torej nekam v gostilno ali na gostilniški vrt. Ker so se pa vsi narodnjaki, tržani med seboj preveč radi imeli, ter jedna skupina ni hotela k temu, druga zopet k drugemu gostilničarju zborovat, je stavlil nekdo umesten predlog, da zborujemo sredi širokega trga. Po daljšem modrovanju smo se vendar zedinili, da zborujemo neke na dvorišču. Takrat sem prvič videl v vsej nagoti trško življenje z vsemi onimi preprički in zamerami, pozneje sem prišel do spoznanja, da leži v tem največja ovira vsakega dela in napredka. Podoben občutek sem imel zadnjič v Vojniku pri koncertu celjskega pevskega društva v gostilni Kovačiča, ki je trški gerent. Napisal sem v „Jugoslavijo“ kratko notico, da je „manjkalo z malo izjemo vse tržanstvo, posledica domačih preprirov in nezdravih razmer“. Bil sem stvaren, objektivni opazovalec, ki ga je bolelo, da slovenski Vojniki tako razume ceniti delo idealizma, v čegar znamenju so celjski pevci pohitili v Voj-

nik. In tej moji stvarno izraženi sodbi dostavlja nekdo sedaj v dopisu iz Vojnika resnici na ljubo, da se čutijo vsi Slovenci eno itd. Kako se vse ponavlja in kako si je svet podoben danes in nekdanj! Resnica pa ostane le ena, ki je ta, da so to pojavi, ki ne kažejo notranjega zdravja, pa naj je to v Celju, v Veržetu ali v Vojniku, kaj drugega pa nisem hotel povedati. Zame je stvar nad osebami.

kr Ptujška gora. — Živinski in konjski sejmi za letoš se bodejo vršili 2. julija in 14. avgusta, drugi odpadejo. Prihodnje leto pa bodo vsi, kakor so bili poprej.

kr Rače pri Mariboru. Na naši slovenski šoli se še vedno blišči v zlatih črkah napis: „Schule“. Kaj si bo mislil zaveden tujec, ki pride v našo lično vasico, o tukajšnjem šolskem vodstvu? Nas, ki smo ravno v usodepolnih dneh nemškega nasilstva toliko trpeli, to boli in vas g. gerent nič ne „zebe v oči“! — In naša pošta, oh ta pošta! Dajte gospodični s pošte odstraniti še zadnji spomin na sužnje dneve — nemški uradni pečat — in mi vsi vam bomo iz vsega srca hvaležni! Več domačinov.

kr Sv. Trojica v Slov. Goricah. Pred kratkim se je pritožil v Vaš. cenj. listu nek begunec čez šolske razmere pri Sv. Antonu v Slov. Goricah. Isti greh, a v mnogo večji meri, ima na sebi tukajšnji nadučitelj. Skrajni čas je že, da se vpokoji oz. odstrani tega človeka. Priporočamo višjemu šolskemu svetu, da pregleda ob prvi priliki šolski inventar in knjige zadnjih treh let. Našlo se bo precej zanimivega oz. ničesar. Za časa vojne je bil največji agitator, samo da si je pridobil za služni križec, katerega hrani še danes in razkazuje z največjim ponosom. V svoji rodbini a tudi z ostalim učiteljskim se razgovarja izključno nemško in to še dandanes, vkljub večkratnemu opominu, da je to narodni greh. V šolski omari hrani frankfurtersko zastavo, misli si je, bolje da je človek pripravljen za vse slučaje. Ob proslavi narodnega ujedinenja dne 14. decembra t. l. je bil prepovedal šolskim otrokom zapeti po maši pred cerkvijo Lepo našo domovino. V cerkvi namreč frančiškani niso dovolili. Širil je neprestano razburiljive neresnične vesti, češ: izgubljeni smo, Jugoslavije ne bo, je že pripojena k Nemški Avstriji itd. Akoravno se je opozorilo že večkrat pristojne oblasti na tega junaka, toda te niso ukrenile ničesar in radovedni smo, kako dolgo bo še podučeval mojo mladino človek, kateremu je vse drugo bolj pri srcu, samo ne reden poduk šolske mladine. Ako ne izgine v kratkem času, objavili bomo še več njegovih čednosti in tajnosti.

kr „Čitalnica“ v Rogatcu priredi v petek 4. julija t. l. na predvečer sv. Cirila in Metoda veliki kresni večer na Donački gori. Odhod iz Rogatca ob 16. uri pop. Zbirališče pri gostilni g. Mikuš-a pod Donačko goro, odkoder se potem ob pol 18. (pol 6. zvečer) skupno odkoraka na vrh. — Vsak naj po možnosti prinese seboj omelo, da bo lahko preprečil nabiranje pajčevin v želodcu; prazne steklenice si bo lahko vsakdo napolnil z dobro kapljico pri g. Mikuš-u. Jugoslovani! Pohitimo vsi ta dan na prekrasen „naš Triglav“ in zagrimo prvi svobodni kres, da ga bo videla čela domovina. Prid' vrh planin, nižave sin! — Opozorimo na ta izlet posebno one, ki še niso imeli prilike občudovati krasnega razgleda raz Roškaše gore in krasote, ki se nudi ob solnčnem vzhodu. Za židano voljo bo poskrbela med drugim spretna godčeva roka. V nedeljo, dne 13. julija t. l. pa priredi „Čitalnica“ vrtno veselico z gledališko predstavo.

kr Kako so Nemci ropali! Iz Pliberka javljajo: Kakor smo svojčas javili, so dne 5. maja t. l. nemški roparji tukajšnjo hranilnico in posojilnico popolnoma izplenili in razdejali. Blagajno so razbili ter odnesli vso gotovino, pečate, tiskovine, podobe, pisalne potrebščine, table itd. Krekovo podobo so razbili na drobne kosce. Približno cenjena škoda znaša 4355 kron. (Ldu.)

kr Živila za Celovec. Celovec, 27. junija. Vojaška uprava kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev je z ozirom na veliko pomanjkanje živil po lastnem nagibu in na prošnjo občinske uprave ter nekateri uglednih meščanov izposlovala za mesto Celovec in okolično 30 pitanih volov, en vagon masti, en vagon slanine, en vagon prekajenega mesa in salam, 184 živih svinj, 102 495 kilogramov krušne moke ter 19 810 kilogramov krompirja. Druga živila so na potu. Radi znižanja cen, ki so po večini že nižje kakor prejšnje, se vrše, pogajanja, ki bodo kmalu končana. (Ldu)

Celjska porota.

V boju za socialni obstanek.

Celje, 26. junija 1919.

V sredo 25. t. m. se je razpravljalo pred tukajšno poroto zoper Franc Kumpergerja, ki je vrzel svojega 4 letnega nezakonskega sina v Savo, da je utonil.

Franc Kumperger, 27 let star, rudar v Trbovljah, je štiri leta po možnosti redno plačeval Angeli Jaklič alimamente nezakonskega sinčka. Nekega dne pa prinese Angela Jaklič sinčka, vsega garjevega in razcapanega Kumpergerju v skupno rudarsko stanovanje. Kumperger je obdržal sinčka pri sebi, a njegovi sotovariši so se pričeli zgražati nad nesnago, ki jo je uprizarjal njegov sin. Radi tega odide k ljudem ter jih prosi, naj mu vzamejo otroka v rejo, on jim bo plačal, a brezuspešno. Nekega dne decembra 1918 odide na vse zgodaj iz Trbovelj v Zidani most in od tukaj proti Sevnici z namenom, da naprosi dobre ljudi za sprejem otroka. Tako tava je po cesti ob Savi srečava ljudi ter jih prosi, da mu vzemo otroka, toda zaman. Prišel je že zgodaj zjutraj, obupan, tik k Savi. Tu gleda v valove. Porodi se mu misel, da bi s sinčkom vred skočil v Savo, ki je na istem mestu posebno deroča. Pogleda spečega sinčka na svojih rokah, milo se mu stori, pogleda proč in spusti sinčka v deroče valove. Nesrečna žrtev je izginila brez krika v Savi. Nihče ni videl zločina. Truplo je bilo v vodi samo par ur. Ker ni bilo nobenih znakov na telesu, ki bi značili, da se je rabila sila, so mislili ljudje, da se zgodila nesreča in vse je zaspalo.

Junija letošnjega leta je Angela Jaklič tožila Kumpergerja, da ji mora povrniti za otroško postelj nastale stroške in še alimamente za nekaj mesecev. Kumperger, s pekočo vestjo, je to napačno razumel in je pred sodnijo na Laškem priznal svoj zločin, da bi namreč dokazal sodniku, da je otrok že dolgo mrtev in Angela Jaklič neupravičena zahtevati za te mesece plačo za otroka. Ona je pa zahtevala še stari dolg, ne pa, kakor je Kumperger mislil, za mesece, ko je bil otrok že mrtev.

Porotniki so potrdili vprašanje umora in sodni dvor je izrekel obsodbo: Franc Kumperger je obsojen na smrt na vešalih zaradi umora, svojega sina, s tem da ga je spustil v deroče valove ter dobro vedel, da mora utoniti speči otrok, torej imel je namen spraviti iz sveta.

Protirevolucija na Ogrskem.

Budimpešta, 26. junija. (ČTU) Vladajoči svet je v današnji seji sklenil, da proti smrtnim obsodbam, ki se izreko proti protirevolucionarjem, ni priziva in da se imajo nemudoma izvršiti. Sodrugi, ki so padli pri zadušitju protipuča, se smatrajo kot padle žrtve za sovjetsko republiko in se ima za njihov pokop poskrbeti. (Ldu)

Budimpešta, 27. junija. (ČTU) „Voerocs Ojsag“ poroča o protirevoluciji po deželi. Protirevolucija je najprej v terek v Kaloezi, kjer so bivši častniki, bujskajoči proti judom, sestavili iz okoliškega prebivalstva oddelek bele garde in razorožili šibko posadko rdeče garde, ki se je nahajala v Kaloezi. Aretirali so delavski svet in ustrelili predsednika strankine organizacije v Kaloezi Gzupa. Od tu se širi protirevolucija po drugih pokrajinskih mestih, kjer so se začeli boji med belo in rdečo gardo. Zlasti ljut je bil boj med belo in rdečo gardo v Dunapataju, kjer se

je po srditem, peturnem boju rdeči gardi posrečilo poraziti belo gardo, ki je pustila na bojišče 300 mrtvih. Vode bele garde so pobegnili večidel čez demarkacijsko črto k Srbom, ki so jih razorožili in odvedli v Belgrad. (Ldu)

Nove draginjske doklade uradništvu in učiteljstvu.

Belgrad, 28. junija. (Izv. por.) Vprašanje uradniških doklad je rešeno. Ministrski svet je imel včeraj sejo, na kateri je bil sprejet predlog, da se določe nove draginjske doklade uradništvu tako, da se preuredi vse dosedanje draginjske doklade v enotno, povišano draginjsko doklado. Ureditelj podrobnosti je bila prepuščena ministru financ dr. Ninčiču in dr. Kramerju, ki sta se na popoldanski konferenci sporazumela v tej smeri, da dobi uradništvo in učiteljstvo nove draginjske doklade že s 1. julijem t. l. Vse draginjske doklade so v splošnem načelu določene tako-le: XI. činovni razred za samce 450 K (preje 202 K), za oženjene 540 K, za ženo in vsakega nepreskrbljenega otroka po 90 K. Pri vseh ostalih činovnih razredih se draginjska doklada poviša za 50 K, doklade za ženo in nepreskrbljene otroke ostanejo neizpremenjene kot v XI. razredu. Za državne sluge in ostale nastavljenec znaša draginjska doklada samce itd. od 400 do 500 kron v vseh treh razredih. Za njih žene in vsakega dele 50 K. Za upokojence, vdove in sirote brez razlike, ali so uradniki ali ne, znaša draginjska doklada 300 K in 60 K za ženo in vsakega nepreskrbljenega otroka. Za učiteljstvo so doklade iste, dalje tudi za duhovnike, ki nimajo dovolj velike kongue.

Dnevne vesti

dn Svečanost na jugoslovanskem konzulatu v Pragi. Praga, 28. junija. Danes ob dva uri je poslanik Ivan Hribar svečano izročil jugoslovanskemu konzulu Roko Bradanoviću red sv. Save III. reda in diplomu, s katero je Bradanović imenovan dosmrtnim častnim konzulom. Roko Bradanović je bil agilen zastopnik jugoslovanskih interesov v Pragi in je zlasti mnogo deloval za časa lanskega prevrata. dn Ameriški jugoslovani — nam. Čez pet dni dospel parnik iz Amerike, ki prinaša darila ameriških jugoslovancev, svojim rojakom v Jugoslaviji. Del daril je namenjen sorodnikom naših izseljencev, ki dobe večje množine raznega blaga, obutve in obleke. Poleg tega obstaja večje skupno darilo, ki se razdeli potrebnim ljudem v Jugoslaviji. V ta namen so zbrali ameriški jugoslovani večjo vsoto s prostovoljnimi prispevki. Darila so: šivanke, čevlji (moški in ženski), blago za ženske obleke, platno za perilo, blago za ženska krila, usnje za podplate i. dr. S parnikom pridejo zastopniki „Youngolav Relief“ gg. Josip Sitar (Slovenec iz Toplice na Dolenjskem), Peter Mladinec (Hrvat iz Pulišča v Dalmaciji) in Vladimir Predović (Slovenec iz Logatca). Razdelitev daril bosta vodila v Sloveniji gg. Sitar in Predović, v Dalmaciji in na Hrvaškem ter v ostalih pokrajinah Jugoslavije pa g. Mladinec. Predsednik „Youngolav Relief Chicago“ je Slovenec Franc Jager, župnik in profesor na vseučilišču sv. Bonifacija v Minesotti. — Čas in način razdelitve se objavi pravočasno. dn Obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani. Dunaj, 27. junija. (ČTU) Upravni svet južne železnice je v svoji včerajšnji seji pod predsedstvom predsednika Weeberja po predlogu ravnatelja generala di-rekcije dr. Falla sklenil, da se v Ljubljani ustanovi obratno ravnateljstvo južne železnice za jugoslavijo. (Ldu) dn Oni emigranti iz Amerike, ki so zaprosili za potno dovoljenje v zasedeno ozemlje, naj se takoj zgledajo pri italijanski misli v Zvezdarski

ulici št. 1 ali pri posredovalnem uradu za begunce v Ljubljani.

dn Italijanske lire in srebrne krone. „Kärntner Tagblatt“ poroča iz Beljaka: Italijansko poveljništvo je ustanovilo dve prodajalnici, ki sprejemata v plačilo le italijanske lire in pa avstro-ogrske srebrne krone, ki imajo enako vrednost z lirami. Zanimivo je opazovati, kako prihajajo zopet na dan srebrne krone ter tudi zlati novci, ki so počivali vso vojno v varnih skrinjavah. (LDU)

dn Hindenburg povsem odstopil. Maršal von Hindenburg je odložil vrhovno poveljništvo nad nemško armado, kakor hitro je postalo gotovo, da bo Nemčija podpisala mirovno pogodbo. „Deutsche Allgemeine Zeitung“ mu povodom izstopa iz vojaške službe posveča daljši članek, kjer povečuje njegove vojaške vrline in njegove zasluge za nemški narod. (LDU)

dn Službe isčajo: Absolvent slov. trgovskega tečaja, zmožen slov. nemške in ital. korespondence, slovenske stenografije in strojepisja. — Begunec iz Trsta, absolvent 5 gimn. razr. in absolventinja trg. tečaja, zmožna nemške stenografije in strojepisja ter korespondence v slov. nem. in ital. jeziku, isčejo primerne službe. Naslov se izve pri posredovalnem uradu za begunce v Ljubljani.

dn „Balkan“ list za nabiralce znamk. Ravnokar je izšel 6. zvezek „Balkana“ prvega jugoslovanskega filatelističnega časopisa in glasila „Jugoslovanskega filata“. Zelo bogato ilustriran ter vsebujajoč vsebine. Vsakdo, ki se z nabiranjem znamk peča naj si naroči „Balkan“. Naročnina do konca 1919 je samo 750 K s pošto ali pa naj zahteva jedno številko od uprave „Balkana“ v Zagrebu 1, poštni predal št. 85.

Ljubljanske vesti.

dn Proslava Vidovega dne. Včeraj je bila Ljubljana mirno in svečano proslavila Vidov dan. Vse mesto je bilo v zastavah in gospodine in gospodje so pridno ponujali po ulicah cvetke ter nabirali darove za plemenit namen. Zvečer je bila v dramskem gledišču posebna proslava Vidovega dne. Slavnosten govor je imel g. župnik Pinžgar. V vznese njih v srce segajočih besedah je obrazil pomen Vidovega dne za Srbe in za Slovence. Po govoru ploskanje ni hotelo nehati, dokaz kako globoko so segle poslušalcem govornikove besede. Potem so upnizorili Ks. Meško v o sliki iz življenja koroških Slovencev: „Na smrt obsojeni.“ Po vseh dejanjih je občinstvo živahno ploskalo, posebno pa po drugem dejanju. Koliko zadoneli klici: „Živijo Meško!“ so tako burno ploskali, kakor v gledišču še ni bilo v vsej seziji. Pisatelj Ksaver Meško, ki je sedel v intendantski kloži, se je s priklonom nemo zahvaljeval za ovacije. Natančneje poročilo o tem krasnem večeru priobčimo v torek.

dn Hinko Nučič se poslavlja od nas in odide v Zagreb. Kaj nam je bil Nučič kot režiser in igralec, bomo spoznali šele dolgo sezono, ko ga ne bomo imeli več med nami. Sedanje gledišče ga ni znalo pridržati, zato gre. Zanj nam je za njim, ne radi njega, ampak radi slovenske drame. Poslovi se od nas v Ljudskem domu, v torek, dne 1. julija ob 18. uri. Za slovo bo igral Heyermannovo igro „Kittchenbrunn“ (Agnestija) in izbor deklamacij naših najboljših pesnikov: Askerca, Stritarja, Medveda, Sardenka, Prešerna, Župančiča. Vsi, ki v Ljubljani Nučiča kot umetnika in režiserja spoštujemo in ce ilmo, bomo napolnili glediško dvorano Ljudskega doma, da tako pokažemo Nučiču našo hvaležnost. Vstopnice se dobe v predprodaji v knjižarni L. Schwentnerja in v torek ob 7. uri pri blagajni v Ljudskem domu. Ker bo poleg Nučiča nastopila tudi ga. Borštnik Zvonarjeva ter gg. Železnik in Drenovec, bo večer nudil res vsestransko umetniški užitek.

dn Kinopredstave na prostem. Iz zanesljivega vira smo zvedeli, da namcrava „Prvo slovensko društvo kinonastavljencev v Ljubljani“ prire-

diti dve kinopredstavi na prostem, v jako velikem obsegu, katerih ves dohodek odstopi društvu invalidov. Baje je društvo s predpripravi že pričelo ter tozadevno prošnjo za dovoljenje na deželno vlado vposlalo. To dobrodelno akcijo že vnaprej pozdravljamo, ker je pričakovati lepo sveto za naše invalide. Pripravljalni odbor ima zasigurate prvovrstne obsežne programe s slovenskimi napisi potom filma, godbo, umetni oženj itd. Prireditveni prostor za več tisoč sedežev. Projektirala se bode 60—70 m razdalja, na eno največjih projekcijskih sten. Projekcijske aparate bodo stregli trije prvovrstni operaterji. Aparati bodo montirani na tovozemnem avtomobilu. Glede stolov, klopi itd. bode bržkone primorano obrniti se s prošnjo na ljubljansko občinstvo, katera z ozirom na dobrodelno prireditel gotovo ne bode brezuspešna. Pričakovati je ne samo vladnega dovoljenja, marveč tudi nje podpore.

dn „Glasbena Matica“ je po vzgledu velikih glasbenih šol kot vsako leto tudi letos priredila javne produkcije svojih gojencev in je pokazala lepe, deloma odlične uspehe delovanja svojega požitvalnega učitelstva. Prve tri produkcije so imele piščo število poslušalcev, sinočnja najlepša je pa bila po izjavi in udeležbi podobna pravemu koncertu. Več prihodnjic.

dn Srbski koncert v Ljubljani. V četrtek, 3. julija zvečer ob osmi uri se bo vršil v Unionski dvorani znameniti koncert. Bo to pri nas prvi koncert srbskih umetnikov, odkar živimo v svobodni ujedineni Jugoslaviji. Brata Milan in Dušan Jovanović, mlada — a velika, genialna umetnika potujeta iz Pariza preko Ljubljane v svojo domovino in prireditelj pod okriljem Glasbene Matice koncert, na katerega Slovence posebno opozarjamo. Predprodaja vstopnic se bo vršila v trafiki v Prešernovi ulici. dn Društvo zasebnih uradnikov in uradnic v Ljubljani opozarja vse svoje člane, da se zrednega občnega zbora, ki se vrši v nedeljo, dne 29. t. m. v dvorani Mestnega doma zanesljivo udeležijo. Za vsakega posameznika so važni razgovori o poslovanju in osobito o pravilniku glede podpor. Pridite polnoštevilno! dn Pevski zbor in godba ZJŽ. priredita danes ob 16. uri pri gosp. Novaku (restavracija pri Sokliču) v Trnovem vrtno veselico z bogatim vspešdom. Danes vsi v Trnovo!

Zadnje vesti.

Vidov dan v Zagrebu.

Zagreb, 28. junija. (Izv. por.) Na svečan način se je danes proslavil prvi jugoslovanski Vidov dan. — Vse ulice so bile v narodnih in državnih zastavah. V stolnici je imel svečano mašo nadškof dr. Ante Bauer, kateri so prisostvovali ban dr. Paleček z uradništvom in general Matič z oficirskim zborom. Iz stolnice so odšli v pravoslavno cerkev k službi božji. Nato je bil na jelačevem trgu slavnosten parastos, kateremu je prisostvovala četa srbskega pešpolka, sokolska konjenica in številna pevska društva. Od tu je šla poverka na Wilsonov trg. Tu je imel ban dr. Paleček zelo ognjevit govor, v katerem je povdarjal pomen in značaj Vidovega dne. „Sedaj je Kosovo maščevano! In naša naloga je, da se osvetimo tudi za naše brate, ki ječe pod tujim jarmom!“

Za bolehnega generala Božo Janjkovića je govoril general Matič, ki je naglašal naše osvobodjenje. Publicist Milan Marjanović je omenjal, da pozna praznik Vidovega dne ves kulturni svet in da ga sveto praznujejo tudi v Ameriki.

dn Ministrska deputacija na potu v Pariz.

Ljubljana, 29. junija. Včeraj ob 235 pop. je prispel Ljubljano minister dr. A. Kramer. Danes ob 2. uri ponoči se je odpeljal z orientekspresom v Pariz. Z istim vlakom dospeli so iz Belgrada ministrski predsednik Stojan Protić, — ministra

Trifković in dr. Pavle Marinković ter šef dvorne pisarne Balugdić. Ministri potujejo v Pariz, da se udeležijo razprav glede predvojnega in vojnega posojila bivše Avstrije, kakor tudi glede vojne odškodnine. — Ministri ostanejo nad deset dni v Parizu.

Francoske vojne izgube.

Statistika izgub, ki jih je pretrpela francoska armada v svetovni vojni, je domalega dovršena. Ker je časopisje ponovno razpravljalo o tem predmetu ter priobčevalo več ali manj pogrešljive podatke, je umestno, objaviti izgube v natančnih številkah. Število mrtvih in pogrešanih znaša 1.295.000 mož in častnikov ter razen tega še 67.000 vojakov iz kolonij. Ranjenih je bilo 2.660.000, pri čemer lahko ranjeni niso vsi. Skupna vsota izgub je torej 3.800.000 mož, ki pa ne obsega izgub pri kolonijalnih četah. V razmerju s številom čistokrvnega francoskega prebivalstva (39 milijonov), pomeni ta vsota 9,74% izgube. Koliko je trpel francoski narod v vojni, se predoči najbolje, ako se primerja s temi, v odstotkih izraženimi izgubami armad. Armada britanskega imperija je imela od 61 milijonov belopoltnega prebivalstva 803.320 mrtvih in pogrešanih in 1.649.946 ranjenih, skupno torej 2.453.266, oziroma z vsi četimi belokožci, ki so bili prideleni raznim kolonijalnim četam, 2.782.779 mož izgub, kjer drugopoltniki zopet niso vsi. Odstotno razmerje z 61 milijoni belopoltnega prebivalstva znaša 4,56%. Armada Zedinjenih držav je izgubila vsega skupaj 265.988 mrtvih, pogrešanih in ranjenih. (Ldu)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Anton Pesek. Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Poslano.

Z ozirom na dopis v Jugoslaviji z dne 28. im. št. 155 pod naslovom „Nesramna verižnika“ si dovoljujem podpisani za svojo osebo sledeče priobčiti.

Članek me napada, da sem verižno tigoval. Temu nasproti navajam, da sem lastnik protokolarne tvrdke Milan Hočevar, trgovina z milom na debelo, katero sem šele pred šestimi meseci opustil. Predmetno milo, radi katerega me napada, da sem kupil v teži 6200 kg po ceni 17 K 50 v in izplačal prodajalcu 1800 500 K. Od te partije razprodal sem ca 2400 kg v trgovini na sv. Petra cesti 28, ostanek pa trgovcu Josipu Šlibarju in sicer 3422 kg po 18 K, za katero mi je Šlibar izplačal 62.596 K. G. Šlibar je potem prodal to milo g. Urbančiču. Se predno je pa Urbančič milo kupil od g. Šlibarja po 18 K, je isto milo zopet menil ponuditi po ceni 21 K in na podlagi te ponudbe sklenil z g. Šlibarjem definitivno pogodbo. Ko sem pa uvidel, da je bilo to milo že moja prvotna last in je hotel Urbančič zaslužiti pri kg cele 3 K, sem kupčijo odklonil.

Iz gornjega pač sledi, da sem popolnoma pravilno tigoval in da sem najmanjše zakrivil pregrešek veriženja. Da je Urbančič pri milu toliko izgubil, nisem kriv jaz, temveč čas, ki ga je prehitel pri preobratu, kajti od takrat so cene milu silno padle. Da je bilo milo tako malo procentno, je pač kriva avstrijska vlada, ki je izdala naredbo in zakon, da ne sme priti v promet nobeno milo, ki bi vsebovalo čez 1% maščobe.

To afero je zakrivil agent Urbančič, kateremu je njegova agentura toliko nesla, da si vzdržuje ob splošnem pomanjkanju stanovanj poleg svojega obsežnega stanovanja pod Rožnikom krasno stanovanje na Bieleisovi cesti, katero uporablja le za take in enake kupčije. Če bi se kupčija Urbančiču bila posrečila in bi bi meni svoje prvotno milo nazaj prodal, bi zaslužil, ne da bi bil založil le kakšen denar v pol uri 10.000 K.

Slavno občinstvo naj samo razsoja, kdo je navijalec cen i verižnik.

Milan Hočevar. Uredništvo ne prevzame za „Poslano“ nobene odgovornosti.

Mali oglasi

stanejo prvih 10 besed 4 K,
vsaka nadaljna beseda 30
vin. - Dopisovanje in ženitne
ponudbe pa vsaka beseda 1 K.

Kolo in harmoniko pro-
dam. Gajeva ulica 4/I. 880

Pozor amater-fotografi!
Plošče, filmi, papirji, kemi-
kalije, sveže, došle. Po po-
vzetju razpošilja drogerija
„Sanitas“ v Celju. 889

Bluza, za državnega urad-
nika, črna, fina, bolj velika
se proda pri Franu Nedog v
Ptuju, nasproti Minoritov. 886

Pšenčni škrob kilogram
po 35 K po pošti 10 kg v
zavojuh ra pošilja Josip Junc,
Novo mesto. Pri večjem od-
jemu znaten popust. 892

Kupi se:

Vinske sode 50—500 l
vsebine kupim. — Ponudbe
na upravnistvo pod „Vinski
sodi“. 893

Kupujem smrekov les,
jelka, hrastov in bukov bodi
si okrogel ali rezan. Cene za
les naložen v vagon se naj
naznanijo na V. SCAGNETI,
parna žaga za drž. kolodvo-
rom v Ljubljani. 419

Touren auto 35 do 60 P.
H. sa oznakom cijene Huba
i Bohrunge Marke, tipa po
mogućnosti električnom ras-
svjetom kupujem. Ponude na
„Libertas“ Vilsonov trg 1.
Zagreb. 875

Službe:

Tesarje kakor tudi več
učencev se sprejme proti do-
bremu plačilu v trajno delo.
ANTON STEINER, mestni
tesarski mojster, Ljubljana,
Jeranova ulica št. 13. 747

Kot učenec v trgovino
želi vstopiti rokodelski po-
močnik s večletno prakso.
Gre najraje v kako mesto na
Koroško ali Štajersko. C. nj.
ponudbe na upravnistvo Ju-
goslavije, podružnica v No-
vem mestu. 891

Vajenca za fino mehaniko
sprejme trdka Franc Bar,
trgovina s pisalnimi stroji in
mehanična delavnica v Ljub-
ljani, Frančevo nabr. 5. 877

Bivši trgovec želi mesta
potnika. Stroka se ne izbira.
Naslov pove upravnistvo. 893

Blagajničarko sprejemem
v trgovino mešanega blaga
pri Luki Senica, trgovec v
Šušarjih pri Sevnici ob Savi.
Ze izučene prodajalke imajo
prednost. 881

Sluga, mlajši, močan po-
šten, zanesljiv se sprejme.
Prednost imajo oni, ki se
razumejo v kletarstvu. Na-
slov v upravi. 874

Izrjen strojnik in kurjač
želi stalne službe. Nastop
takoj ali pozneje. — Naslov
pove uprava. 868

Potnika iščem proti do-
bri proviziji, eventualno tu-
di plači. Naslov v upravi. 894

Razno:

Prostovoljna dražba po-
hištva in raznih stvari se vrši
v ponedeljek ob 14 uri. Jugo-
slavska bolnica, VI. odde-
lek, 2 stopn, 1. nadst. 890

Iščem mesečno sobo v
bližini črtnih sofe. Ponudbe
pod „Akademik“ na upravo.

Deklico, 5 mesecev staro
oddam za svojo. Natančneje
v podružnici „Jugoslavije“ v
Ptuju. 885

Mesečno sobo, če mogoče
s prostim vhom, iščem za
takoj. Ponudbe pod „Soba“
na upravo. 882

Kupi se
dobro ohranjen

pisalni stroj

Ponudbe na
poštni predal 74.

Resna ženitna ponudba.

Sotrudnik „Jugoslavije“ se
želi poročiti. Priselil bi se
rad na deželo v narodno, iz-
obraženo hišo. Po starosti
je srednjega leta, po dohodkih
zasigurni bodočnosti (urad-
nik) Pisma na upravnistvo
pod „Sotrudnik“.

Ženitna ponudba! Iščem
družico v starosti 30 do 40
let, ki bi bila pripravljena z
dobro situiranim čevljarškim
mojstvom, vdovcem z jednim
otrokom stopiti v zakon. Po-
nudbe s sliko pod „Resno“
na upravo lista.

K. Linhart, urar

Marija Terezija c. 7.

Velika zaloga zlatih, srebrnih
in niklastih ur kakor Omega,
Schaffhausen, stenske ure
z nihalom po najnižji ceni.
Popravila se sprejemajo vsaki
čas in se solidno izvrše. 990

Fino francosko

pnevmatiko

plašče in cevi

priporoča

IGN. VOK

špecialna trgovina šivalnih

strojev in koles,

Ljubljana, Sodna ul. 7.

Kupi se dobro ohranjena

decimalna

vaga

za 100 do 150 kg

Ponudbe z navedbo cene

je poslati takoj na upravo

lista pod „Vaga“.

Nudim

pravo terpentinsko kre-

mo ter kremo iz voska

(40%), čistilo za pod,

sodo v paketih in od-

prto, biks, fino toaletno

milo od 2 K, pisemski

papir, razglednice, no-

tese, čaj orgelece, nočne

lučke zavijalni papir

i dr. po najnižjih cenah.

Oroslav Čertalič

Ljubljana, Resljeva cesta 20.

Komisija

„BALKAN“

v Ljubljani

ima naprodaj partijo

hrastovih

sodov

po 40 vinarjev liter.

Ljudska posojilnica

v Ljubljani,

Miklošičeva cesta št. 6

(v lastnem domu)

obrestuje hranilne vloge po

3 %

Ljudska posojilnica v Ljub-

ljani je največja slovenska

posojilnica in je imela konec

marca 1919 nad 40 milijonov

Kam danes

V nedeljo vsi na

veliki koncert

k „Zlatorogu“

Gospodsk. ulica 3.

Začetek ob 17. uri.

Vstopnina prosta.

Tvorniška zaloga
gramofonov in god-
benih avtomatov

Ljubljana,
A. Rasberger, Sodna ulica 5
izvršuje vsa tozadevna popra-
vila strokovno in ceno. Ugodna
zamenjava obrabljenih plošč.
Gramofoni z vmetom denaria za gostilničarje.

Naznanilo.

Podpisana uljudno nznanznata slavnemu občinstvu, da sta
združila svoje obrti in s tem razširila skupno delavnico tako, da
imata vedno v zalogi veliko izber visokih in krušnih peči, šte-
dilkov in lončevine. Otvorila sta tudi trgovino s porcelanom,
kanjenino in lončevino v Novem mestu na glavnem trgu št. 94,
kjer bodeta tudi vsa naročila za pečarsko obrt sprejemala.

Potrudila se bodeta po možnosti zadovoljiti p. n. cenjene
odjemalce s solidno ceuo in trpežnim delom.

Z odličnim spoštovanjem

KLEMENČIČ & APPE, tvornica pečarskih in lončenskih izdelkov

v Novem mestu.

Naznanilo.

Naznanjam, da sem otvoril v Kranju

medicinalno drogerijo, parfu-
merijo in fotomanufakturo

in se slavnemu občinstvu priporočam za nakup vseh

v mojo stroko spadajočih predmetov.

Bogomir Sinkovec

med. drogist, Kranj.

Kavarna Slon

v Ptuj se priporoča slav-
nemu občinstvu.

Vsak dan sladoled, sveže

pivo, prvovrstno vino i. t. d.

Stefan Horvatič

mizar v Ptuj

uljudno priporoča svojo mizarstvo delavnico cenj.

občinstvu iz mesta in okolice. Izvršujem dela po

naročilu (raznovrstno pohištvo) po najnižjih cenah.

Novo došlo:

Slovenski „Favorit“

Albumi po K 3-20. s poštino K 3-50

po povzetju K 4.—. Za preprodajalce

popust. Dobivajo se vsi kroji in albumi

pri trdki

M. Ranth

Glavno zastopstvo

za Jugoslavijo.

Ljubljana, Marijin trg št. 3.

Slivovko, rum,

brinjevec, fino jedilno olje, vžigalice, sveče stearinske v za-

vitkih, poper itd. nudiva od tukajšnjega najinega skladišča.

Samo na debelo.

Gregorc & Verlič, Ljubljana,

Cesta na Rudolfovo železnico 7.

Celjskemu občinstvu

uradom in pisarnam naznanjam, da sem otvoril

trgovino s papirjem in pi-

sarniškiimi potrebščinami.

Zadovolj I bodem odjemalce z solidno posrežbo

z veliko zalogo blaga in z nizkimi cenami.

Za obilen nakup se priporoča

JANKO BOVHA, Celje, Kralja Petra cesta.

Kupim vsako množino starih slovenskih knjig.

ING. Dr. MIROSLAV KASAL

oblastveno poverjeni stavbeni inženjer.

Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobe-

tonske in vodne zgradbe

v Ljubljani, Hilšerjeva ulica št. 7.

Izvršuje strokovno:

Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne,
betonske in železobetonske jezove, mostove, železo-
betonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske re-
zervarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge
betonske in železobetonske konstrukcije. 933

Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte

stavbeno inženerske stroke.

Tehniška mnenja — Zastopstvo strank v tehniških zadevah.

Sezona maj—september. Zdravniško vodstvo dr. Lavrič.

Dijetični sanatorij

Rogaška Slatina

za vse kronične bolezni želodca in črevesa, jeter in
ledvic, za vse bolezni preosnove (sladkosečnost
ala cukrovka, debelost), za putiko (arthritis urica,
uratična diateza).

Okrepčevalne kure za bledične in slabokrvne re-
konvalescente po pljučnih, in srčnih boleznih in za
bolne na živčevju.

Dijetično zdravljenje po metodah prof. dr. Noor-
dena, fizikalna terapija po načinu in običajih sve-
tovnega zdravilišča Wiesbadena.

Mestni magistrat Maribor.

Razpis mesta inženirja.

Mesto Maribor vzame enega, event. več inže-
nirjev v službo.

Pogoji za sprejem so:

- jugoslovansko državljanstvo
- zadovoljivo zdravstveno stanje
- popolna znanost slovenskega jezika
- absolviranje inženirske stroke na kaki visoki
tehnični šoli z obema državnimi izpiti
- starost ne čez 40 let
- primerna praksa.

Plača in pokojnina kakor pri državnih uradni-
kih. Prosilci, ki niso bili do sedaj nastavljeni v kaki
javni službi, se sprejmejo definitivno še le po eno-
letnem zadovoljivem službovanju.

V drugi javni službi izvršena leta se računajo
po dogovoru.

Plača oziroma uvrstenje v gotovini činovni
razred je odvisna od dosedanje prakse prosilca.

Dobro kvalificirane moči lahko računajo z
hitrim napredovanjem.

Določene ponudbe je predložiti najpozneje do

10. julija 1919 mestnemu magistratu v Mariboru,
ki daje tudi vsa eventualno zaželjena bližnja pojasnila.

Maribor, dne 24. junija 1919.

dr. Pfeifer s. r.

Dražba lesa.

Ponudbe za les, katera dražba se je dne 4. t.

m. pod štev. 861 razpisala do 20. junija se niso

vsled prenihih cen sprejele zato se dražba 300 m

mehkega in 300 m trdega lesa ponovno razpisuje.

Ponudbe treba je vložiti do 4. julija t. l. pri ob-

činskemu uradu v Trzinu. Po tem dnevu se nobena

ponudba ne bo več sprejela.

Trško županstvo Trzin,

dne 25. junija 1919.

Direktna trgovačka veza sa inostranstvom.

Zadružna banka d. d. na Rijeci.

(Trgovački, pomorski i otpremni odlo).

Osnovana od Saveza i Zadruga. Dobavlja putem

svojih pariških, londonskih i new-yorških korespon-

dentnih trgovačkih velekuća uz najpovoljnije uvjete:

Kolonijalnu robu i živežne namirnice,

sve sirovine,

industrijalna ulja, boje, lak, kemično

proizvode,

kaučuk i gumi robu za industriju i obrt,

Articles de Paris,

engl. i francosku tekstilnu robu, nouve-

autés,

strojeve i razne industrijalne potrepštine,

modru galicu, sumpora itd.

Oni naši klienti, koji bi htjeli što brže i u većim

količinama robu dobiti, upozoravaju se, da se ob-

zirom na današnje prilike sami pobrinu za tuđu valutu

osobito francusku ili englesku.

Osim komisije obavlja banka transporte i po-

trebita osiguravanja.

Razkrinkani Habsburžani.

Moja preteklost.

Spisala grofica LARISCH, nečakinja cesarice Elizabete in njena dvorna dama.
(16. nadaljevanje.)

Kralj se je nasmešnil vili, ki ga je poljubila s svojimi mrzlimi ljubkimi ustnicami, ki so odsevale čistost življenja daleč od človeških bivališč; nato mu je položila roko na čelo ter mu velela misliti na gozdove in divje živali, ki jih je ljubil in kojih življenje mu je bilo sveto.

Večerja se je pričela in trinajst strežajev je streglo gostom, kojih razgovor je bil mnogoličen in sijajen, kakor pač pristojna družbi duševnih velikanih vseh dob. Gorska vila pa je sedela poleg kralja ter mu pripovedovala o svojem daljnem domu, kjer so brze reke hitele preko smaragdno zelenega vodnega rastlinja; pripovedovala mu je o skrivnosti ki jo ob žalostnih zimskih dneh veter pripoveduje hojam, in kako gozdne vile, zaprte v njihovem osrčju, poleti pretakajo smoljaste solze. Dala mu je povohati vonj s cvetlicami prepreženega mahu, ki ga je nosila, in očarani kralj se je malo zmenil za Marijo Antoaneto, ki je pripovedovala vsakdanje stvari o Trianonu in vodometih v Versaillesu.

Konečno je Ludovik napil gostom; ko pa je kazale velike pozlačene ure pokazal eno uro, je razbil svojo čašo, da ne bi mogel ž njo nikdar napivati manj plemenitim gostom. Zatem so pogoščeni duhovi hitro in molče izginili, za njimi pa kralj.

Ludovik je bil trdno prepričan, da so se te večerje v resnici udeležili ti odlični mrtveci, in njegovi služabniki so mu še povečali iluzijo s tem, da so pojedli vsako jed, kakor hitro so jo odnesli; tako je bil kralj, ko je stopal skozi pripravljeno sobo in je videl, da je bilo v resnici vse povžito, še bolj prepričan o resničnosti svoje blodnje.

Grad Herrenchiemsee je ostal nedozidan, ker ni bilo dovolj denarja za izvršitev velikanskih kraljevih načrtov; a celo v nedovršenem stanju je kaj prijazen kraj.

V Neuschwansteinu kralj ni dovoljeval, da bi mu služabniki stregli, in kedar je pritisnil na neko pero, se mu je okrogla miza pogreznila v odprtino v tleh; nato so položili nanjo drugo jed in miza se je zopet dvignila v jedilnico. Blizu kralja je stalo vse polno šampanjca v posodah z ledom, in kadar se miza ni dovolj hitro povrnila navzgor, je vrgel kralj nekaj steklenic skozi luknjo, da opozori s tem služabnike, da ga ni bilo volja čakati.

Včasih je kralj (brez dvoma na domišljeni ukaz gorske vile) sredi noči zbudil svoje služabništvo, da so šli z njim na enega njegovih lovskih gradičev, in kmetje, ki so ponoči slišali hrušč, ki ga je delalo njegovo spremstvo, so se tresli od strahu in se križali, ker so mislili, da je divji lovec s svojimi pošastnimi psi na lovu.

Elizabeta je pisala svojemu bratrancu vedno v verzih, in v tem dopisovanju je bila ona vedno „Morski galeb“, kralj pa „Planinski orol“. Elizabeta je jako rada imela kralja, čegar romantičnost je izzvala kako soglašujočo struno v čudni njeni duši, ter ni nikdar odpustila pokojnemu regentu, njegovega deleža pri končni žalostni, ki je naredila konec Ludovikovemu življenju.

Ludovik je imel v Monakovem čaroben zimski vrt, ki je bil zgrajen na stehi rezidence. V njem se je nahajalo tudi umetno jezero s slikanim panoramskim ozadjem, predstavljajočim Himalajsko gorovje; in kadar je kralj sedel v tem vrtu, je „domač, lasten“ mesec razlival svojo plinasto svetlobo po sneženih vrhuncih.

Spalnica kraljice Marije je ležala ravno pod zimskim vrtom, in neko noč se je kraljica, ki je morala vsled močnega prehlada biti v postelji, silno prestrašila, ko je našla, da je jezero puščalo in je skozi strop počasi, a venomer kapljalo na njeno posteljo.

Nesrečna gospa ni vedela, kaj bi storila, ker so ji zdravniško strogo naročili, da mora bivati v enakomerni toplini; vendar je v hitrici poklicala služabnike, ki so prinesli velik dežnik, ki ji je dajal streho čeli dve uri, dokler niso popravili jezera. Nepotrebno je nemara omeniti, da se je kraljica zjutraj preselila v druge sčbe in da si je izbrala tak del gradu, ki je bil izven nevarnosti.

Kralj je večkrat zapovedal igralcem iz gledališča, da so igrali v zimskem vrtu, in dobro se spominjam usode, ki je doletela Josipino Schefzky, veliko, vitko žensko, koje edina želja v življenju je bila, da bi vzbudila Ludovikovo pozornost. Ker so pevci peli za zastori, je bilo upanje Josipine, da bi od blizu srečala kralja, silno majhno; pa katera ženska je kdaj v zadregi glede pripomočkov? Dobro je vedela, kako romantično viteški je Ludovik mogel biti ob gotovih prilikah, in tako je sklenila, da bo padla v jezero ter ga prosila, da jo reši.

Usodepolni večer je prišel, in Josipina je žgo-lela svoje najlepše pesmi poslušajočemu vladarju; ko pa je bilo petje pri kraju, je kletnila v jezero.

(Dalec prihodnjic.)

Mlinski kameni

za žrnje in
brusilni kameni
vsake velikosti se prodajo.
Cena po dogovoru.
Jožef Planina,
Rog.tec, Štajersko

Službe išče

mlad, inteligenten, trgovsko naobražen mladenič, vešč slovenskega, srbo-hrvatskega, laškega in nemškega jezika. Izvežban v špecijski in delikatesni stroki. Rad bi vstopil k večji tvrdki kot skladiščnik, sodruidnik ali po-nik. Prijazne ponudbe pod „Energičen“ pošto ležeče Žirovnica, Gorenjsko.

Lastna

vina

na drobno in debelo prodaja

Vinko Pirnat

gostilničar in veleposestnik pri Sv. Vidu nižje Ptuja.

Vrtnar

neozenjen, v prvi vrsti za sadonosnik; hrano in stanovanje v hiši, plača po dogovoru se sprejme pri g. Vavra, v Št. Ilju nad Mariborom.

Žagarja

in sicer 2 izurjena k navadnemu jarmu in k jarmu s 6 klinjami sprejme takoj oskrbnništvo Slom pri Ponikvi ob juž. žel. — Izvanredna plača in popolna prehrana.

VREČE

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno in plačuje najbolje trg. firma

J. Kušlan,
Kranj, (Gorenjsko).

Priporočam svojo veliko zalogo

vžigalnikov

na bencin.

Trgovci znaten popust.

F. K. Kaiser
Selenburgova ulica št. 6.

OZNANILA

„Union-Propaganda“, Maribor.

NOVOST

Svetovni predmet se da trgovcem, potnikom in večim osebam v razpečevanje.

Stalni sijajni zaslužek. — Pojasnila se daje pod: „Luč za 25 K“ od „Union-Propaganda“, centrala Maribor.

Priporočam se tvrdka:

JOS. PETELINC
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7
ob Ljubljani.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev za vsako obrt in njih posameznih delov, igel in olja, ter drugega galanterijskega blaga.

Večja partija pisemskega papirja v pismih in kartonih ter ovitki za urade.

Banatska moka.

Komisija „Balkan“ prodaja,

dokler traja zaloga,

lepo, belo moko

za kuho in kruh.

Oddaja samo cele vreče.

Ravnokar došel lister

za moško in damsko uporabo, ter vse drugo manufakturno in modno blago, se dobi v vseh množinah pri tvrdki

Schwab & Bizjak, Ljubljana

prej: T. Kunc Dvorni trg šte. 3 pod Narodno kavarno.

Pozor trgovci!

Onim trgovcem, ki imajo pri tvrtki **Ivan Perdan** v Ljubljani vžigalice naročene, se naznanja, da so vžigalice že med potjo, ter se iste razpošljejo v nekaterih dneh.

Na drobno prodajna cena bode približno 30 vinarjev za škatlico.

Ivan Perdan.

Šmarješke Toplice — Mirni gaj!

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da so **Šmarješke Toplice — Mirni gaj**, popolnoma na novo preurejene ter se najtopleje priporočajo vsem, ki se hočejo iznebiti putike ali pa revmatizma.

Vsak, kdor želi čez poletje uživati sveži zrak na mirnem kraju, dobi okrepčilo in, če je bolehen, tudi zdravje.

Do Šmarjeških Toplic — Mirni gaj — je od Novega mesta po okrajni cesti čez Šent Peter z vozom komaj 3/4 ure. Pošti sta Šmarjeta ali pa Bela Cerkev na Dolenjskem.

Franc Bar, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5

ima v zalogi sledeče pisalne stroje:

Underwood skoraj nov, 2 **Ideal A**, **Courier** s širokim vozom, **Adler** šte. 7. **Empire**, **Kanzler**, **Hamond**, **Remington** visibile, ter prvovrstne barvne trakove, ogljen papir in vse strojne potrebščine.

Popravila se izvršujejo točno.

VŽIGALICE

„Impex“ Ljubljana, Mahrova hiša, ima na razpolago več vagonov vžigalic, ki se razdele na okrajna glavarstva v Sloveniji. Interesirani trgovci in aprovizacije naj se obrnejo direktno na tvrdko.

„IMPEX“

importna in exportna družba z. o. z. v Ljubljani.

Greste na potovanje? Imate

li koček? Naročite si ga lahko v

Pletarski šoli v Strnišču pri Ptuj.

katera ga Vam najceneje dološlje z

obratno pošto. Zahtevajte ponudbo!

Trgovci popust.